

60.008/X

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1979. szeptember 3. h é t f ő

bb.1. az ünnepélyes tanévnyitókkal megkezdődött az új iskolai év - kedden: az első tanítási nap

i-dg/mm/ra dg kz

1979. szeptember 3.

hétfőn az általános-és a középiskolákban az ünnepélyes tanévnyitókkal megkezdődött az 1979-80-as tanév, az első tanítási nap, kedden lesz.

az idén az általános iskolákban az előzetes adatok szerint a tavalyival csaknem azonos számú - 1 millió 110 ezer - diák tanul. az 1. osztályokban több mint 150 ezren kezdik meg iskolai tanulmányaikat, a nyolcadikban pedig a tavalyinál valamivel többen, 120 ezren fejezik be. a középiskolák tanulóinak száma mintegy 10 ezerrel több a tavalyinál, s meghaladja a 200 ezret. a gimnáziumok 1. osztályaiban megközelítően 22 ezren, a szakközépiskolák első osztályaiba több mint 36 ezren jelentkeztek. a két középiskola-típusban összesen 46 ezren kezdik utolsó tanévüket.

/folyt.köv./

-1-

bb.1. / az ünnepélyes ... folyt./ra

az idei tanévben folytatódik az új tantervek bevezetése. az általános iskolákban nemcsak az elsősök, hanem a másodikosok is az új pedagógiai dokumentumok alapján tanulnak, s néhány tantárgyból a felsőbb osztályokban is a korábbtól eltérő, korszerűbb lesz a tananyag. életbe lép az új tanterv a gimnáziumok és a középfoku képzési célú szakközépiskolák I. osztályában is. az idei tanév újdonsága, hogy 11 napos tanítási rendet vezethettek be azokban a középiskolákban, ahol erre a feltételek adottak voltak. az általános iskolákban a 11 napos tanítási ciklus a múlt tanévben vált egyetemessé.

az utolsó tanítási nap az általános iskolákban általában 1980. június 13-án lesz, a tanítás azonban legkésőbb június 20-ig mindenütt befejeződik. az érettségizők 1980. május 10-én mennek utoljára iskolába, az írásbeli érettségik május 19-én, a közös írásbeli érettségi-felvételi vizsgák május 26-27-én lesznek. a középiskolák I-III. éves diákjainak az utolsó tanítási nap 1980. június 7-e, illetve a 11 napos munkarend szerint dolgozó iskolákban június 13-án lesz. az általános - és középiskolákban a téli szünet 1979. december 22-től 1980. január 9-ig, a tavaszi szünet 1980. április 5-től 9-ig tart.

/mti/

--

bb.2. megjelenés előtt az új magyar tájszótár első kötete

i-km/fe/ra bc kz

1979. szeptember 3.

újabb nagyszabású nyelvtudományi munka eredménye kerül az olvasók széles táborához a közeljövőben: az utolsó simitásokat végzik a nyomdában az új magyar tájszótár első - a-tól d-ig terjedő - kötetén. a megjelenésre váró új sorozattal kapcsolatosan B. Lőrinczy Éva, a nyelvtudományok doktora, a szótár főszerkesztője egyebek között elmondta, hogy a munkának a magyar tudományos könyvkiadásban, a magyar nyelvtudományban már voltak előzményei. szimneyi József kétkötetes magyar tájszótára a századfordulón, 1893. és 1901. között jelent meg. az új nyelvjárási szótár készítésekor az ő munkáját folytatták a tudósok. szimneyi a századfordulóig végzett gyűjtések eredményeit összegezte, következésképpen az azóta megjelent nyelvjárási, néprajzi monográfiák, folyóirat-közlemények, évkönyvek, tájszóanyagának összegyűjtése, rendszerézése, közreadása a mai kutatók feladata. ennek során az 1960. végéig megjelent, illetve összegyűjtött néprajzi folyóiratokat, dokumentumokat, valamint a muzeumokban, kutató-intézetekben, egyetemi tanszékeken fellelhető, még kéziratos nyelvjárási és néprajzi gyűjtések anyagát dolgozták fel.

/folyt.köv./

-2-

bb.2. megjelenés ... 1. folyt./ra

a nyelvtudósok azonban nemcsak a nyomtatott és a kéziratos formában lévő anyagot vették figyelembe, hanem áttekintették jelentős mennyiségű népköltési terméket is. így például forrásaik között szerepel a néprajzi múzeum etnológiai adattárának, a Bartók és Kodály-féle gyűjtések nyomtatásban megjelent szövegeinek, a magyar népzene tára anyagának egy része. a folklór körébe tartozó alkotások közül leginkább a népmeséket használták fel, mivel a mindennapi beszédnyelvhez ezek állnak a legközelebb. a kutatók a tájszón az irodalmi és a köznyelvben nem élő, nem használt szót értik. a kötetekben tehát olyan szavakkal találkozhatnak majd az olvasók, amelyek a nyelvjárási szókincset dolgozzák fel.

az első kötet mintegy 30 ezer szócikket számlál, s tartalmazza mindazokat a segédleteket, amelyek megkönnyítik a szótár használatát. így a forrásjegyzéket, s a 24 szelvény térképmellékletet, 4000 földrajzi névvel. egy példa a szótárból: az ablak szavunknak az értelmező szótár hat különböző köz-és szaknyelvi jelentését tünteti fel. a nyelvjárásokban azonban számos további, ezektől eltérő jelentést lehet találni. jelenti például a hordó fenekén vágott nyílást, a szakadás következtében keletkezett lyukat a halászhálón. egy már-már feledésbe ment tréfás szólásban is előfordul: amikor az öregembernek már gyenge a szeme és nem lát elég tisztán, egyes vidékeken azt mondják: „homályosak az ablakok... az a szag szó jelentése piszkafa, a bucsálódik pedig egyes vidékeken a töpreng szó szinonimájaként is használatos. a szólások, a szóláshasonlatok és a közmondások az új magyar tájszótár anyagának legszínesebb fejezetei közé tartoznak. különösen azért értékesek, mert sokat őriznek meg, árulnak el a magyarság elmúlt évtizedeinek kulturális történetéről, a paraszti réteg életéről.

a szótárat négy, egyenként mintegy 130-150 ívet kitevő kötetben jelentetik meg, s összesen 120 ezer szócikket közölnek majd. már javában írják a második kötet anyagát, amely a d-től az e-ig dolgozza fel a tájszavakat. megjelenése 3-4 év múlva várható.

/mti/

--

-3-

bb.3. Liszt rapszódia a liftrapszódiaiban - szeptemberben készülő tv-műsorok

i-táv/z/ra bc kz

1979. szeptember 3.

benépesültek a televízió és a mafilm stúdiói, „kirajzoltak”, a felvételeket készítő stábok a külső helyszínekre, elkezdődött a szeptemberben készülő tv-műsorok forgatása.

a mozaikokból álló „Liftrapszódia”, című tv-film rendezője, molnár györgy váratlan, abszurd helyzetek elé állítja szereplőit, akik a liftből kilépve „áldozatul esnek”, a meglepetés-szerű képi ötleteknek. egy-egy Liszt rapszódia-változat teszi teljessé a rövid, négy-öt perces történeteket.

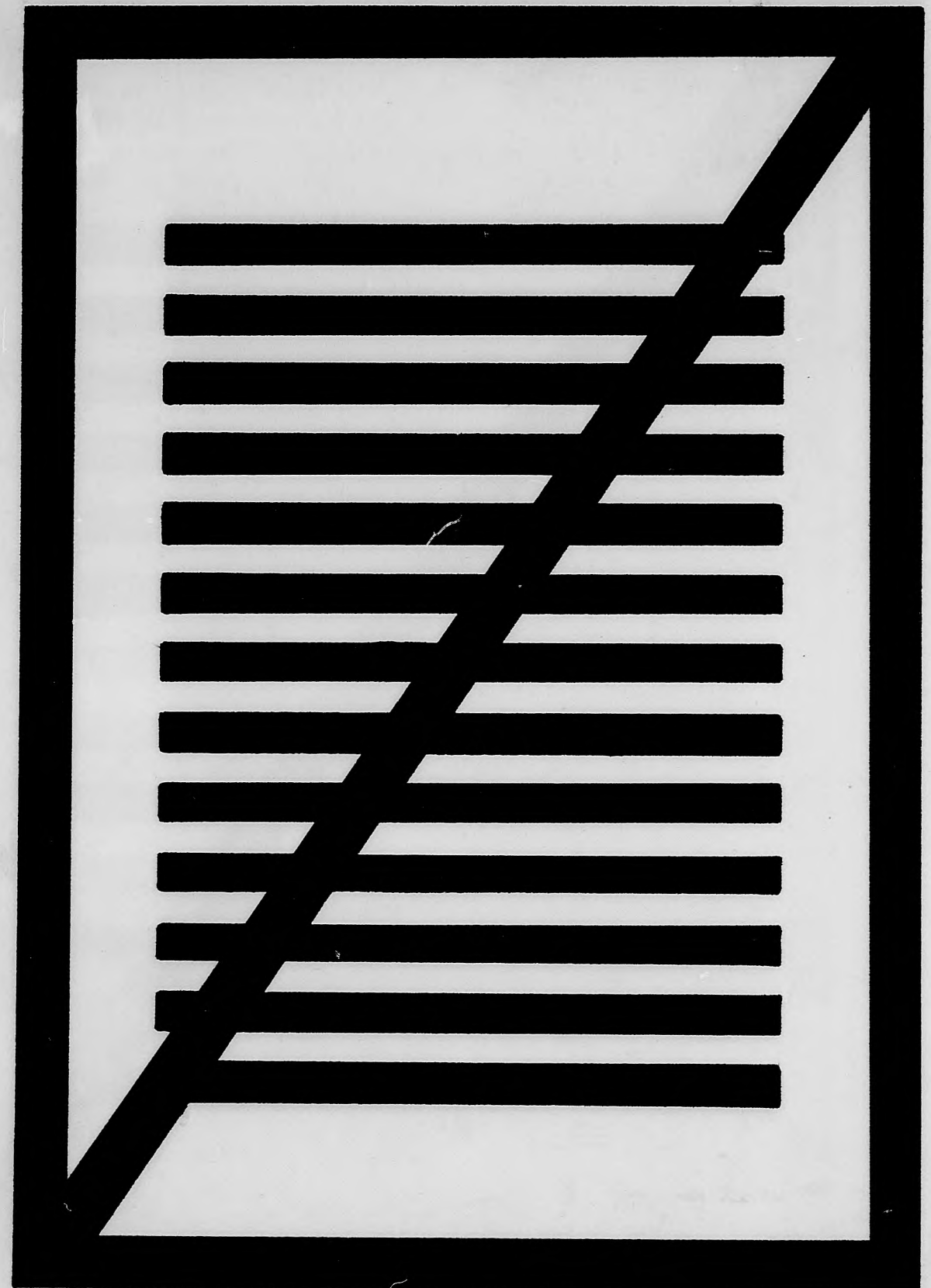
olasz riviérává változik át pasa-alsó, hogy megfeleljen aldo nicolaj olasz szerző „nem az ötödik volt, hanem a kilencedik”, című vígjátéka helyszínének. a komédia főhőse, éva karambolozik brunóval, akit saját kocsiján visz tovább... újabb karambolal. nem elég, hogy a férfi súlyosan megsérül, még börtönbe is csukják. szabadulása után éva rá akarja venni, hogy ölje meg a férjét, sőt még tippet is ad, amit brunó rajta próbál ki... az olaszos „tempóju”, tv-filmet nemere lászló rendezte.

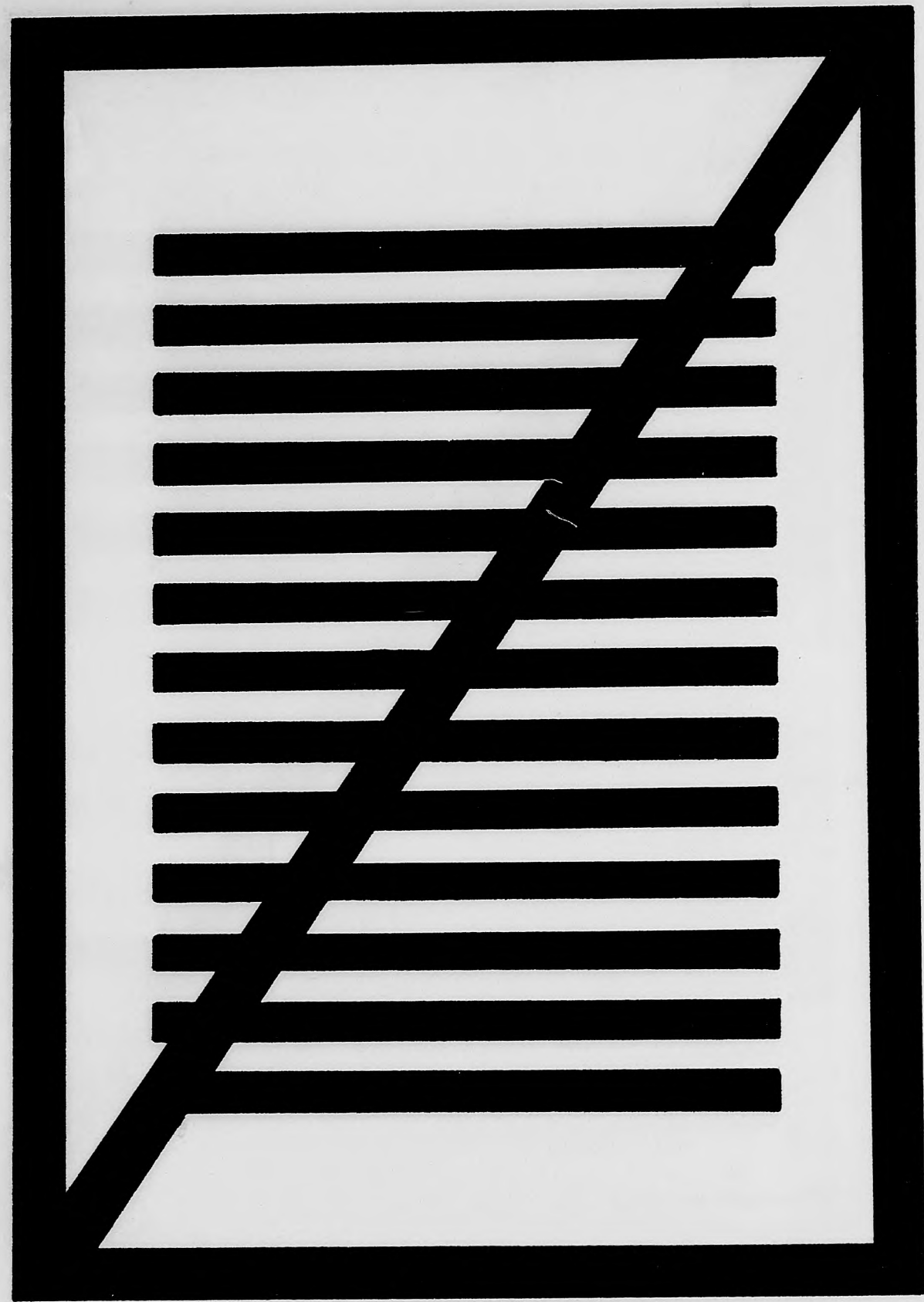
a feje nincs irástudó - című tv-játékot - rajnai adnás rendezésében - a televízió házon belül készíti. az erős, vaspántokkal belülről zárt ajtók órei nem láttak semmit, mégis meghalt a nagyhatalmu főhivatalnok, akinek az álmát vigyázták. a délkelet ázsiai „krimi”, detektívje, a vizsgáló megpróbálja kideríteni, mi is történhetett.

az egyelőre még cím nélküli dokumentumfilm - gazdag gyula rendezésében - az üvegfüvő szakma egyik nagy öregjét „vallatja... szavai nyomán majd megismerkedhetnek a nézők a parádsasvári üveggyárral, és a gyárkapun belüli „titkokkal...
/mti/

..

-4-

bb.5. / a német ... folyt./ra

ezuttal másodizben találkoznak a német nemzetiségi fuvósok. e találkozók lehetőséget adnak arra, hogy országos fórumon is tolmácsolják a német folklorkincset, szakemberekkel tanácskoznak tapasztalatokat cseréljenek./mti/

--

bb.6. országos bélyegnap - ünnepi bélyegblokk

i-kf/mm/ra pp kz

1979. szeptember 3.

a mabeosz szeptember 15-én rendezti az 52. országos bélyegnapot, amelynek rendezvényein a több mint 160 ezer hazai filatelista és a szép bélyegek „szervezetlen”, kedvelőinek tömege vesz részt. egyebek között ebből az alkalomból hirdetik ki az év legszebb bélyege pályázat eredményét, s a szövetség székházában megnyitják a hagyományos országos bélyegkiállítást, amelynek keretében előadásokat és vitákat rendeznek a bélyeggyűjtés időszerű szakmai kérdéseiről. ifjusági napot is rendeznek, amelyen a fiatal bélyeggyűjtők találkozhatnak a legismertebb hazai filatelistákkal, megismerkednek a bélyeggyűjtés történetével, gyakorlati tudnivalóival.

az 52. országos bélyegnapokról és kiállításról a posta érdekes, bélyegblokkot bocsát ki. a szeptember 15-én forgalomba kerülő tíz forintos blokkal egyben megemlékeznek rowland hill, a bélyeg feltalálójának 100. évfordulójáról is.

a blokk vertel józsef grafikusművész tervei alapján többszínű ofszet nyomással a pénzjegynyomdában készült 280.300 sorszámozott, fogazott és 7.900 számozott fogazatlan példányban.

a bélyegblokk az első magyar bélyegtervrajzot és készítőjének than mórnak, valamint rowland hillnek a portréját ábrázolja./mti/

--

-6-

bb.7. sasok, sárkányok a szőlőt dézsmáló mecseki rigók ellen

igó/ra st

1979. szeptember 3.

a mecsek napsütötte, déli lejtőin megédesedett a szőlő és ennek nyomán megjelentek a kertek szárnyas tolvajai: a fekete rigók. pécselt az utóbbi években rendkívüli módon elszaporodott a sárga csőrű, fekete tollu rigó, jellegzetes madarává vált a mecsekaljai városnak. a szüret közeledtén ott hagyták a parkokat ligeteket és felhúzódtak a pécs feletti dombokra, s ott dézsmálják az érett fürtöket. olya sokan vannak, hogy valósággal letarolják a tőkét, a szőlősgazdák a riasztóeszközök teljes arzenálját bevetették a hivatlan vendégek ellen. a hagyományos madárijesztők csődöt mondtak, ezért a kerttulajdonosok új és új ötletekkel igyekeznek gátat vetni a rigóinvázióknak. van, aki szunyoghálóval borította be a tőkét, mások műanyag zacskókba bujtatták a fürtöket. az ügyeskezü gazdák ragadozó madarakat formáltak bőrből, műanyagból és rongyból, s a kiterjesztett szárnyu réti sást utánzó hatalmas bábukat póznára erősítették. néhol szinesre festett, sallangos farku, nádkeretes papírsárkányt pányváztak ki a szőlősorok között, s mivel a mecsek-oldalban mindig van széljárás, a szokatlan külsejű madárijesztők állandóan lebegnek a tőkék felett. sokan tükördarabokat és fémlapokat kötöttek a fákra. a fényes felületeken megtörnek a napsugarak, és miközben a szél ide-oda himbálja őket, más-más irányban villantják fel éles fényüket. egyes helyeken olyan szélkakasokat állítottak fel, amelyek apró csengőkkel vannak felszerelve és a széljárásban állandóan csilingelnek. a különféle madárijesztő figurák és eszközök még szinesebbé, még vidámabbá teszik az amugyis hangulatos mecseki tájat, céljukat azonban - a torkos madarak távoltartását - alig-alig érik el.

/mti/

--

-7-

bb.8. mezőgazdasági gépműhelyek és szervizek tipustervei készülnek

i jf/tr/pp/ok kz 1979. szeptember 3.

a beruházók, a tervezők és a kivitelezők munkáját egyaránt újabb tipustervekkel segíti az agrober, amely a mezőgazdasági és élelmiszeripari beruházások döntő többségéhez - mintegy 80 százalékához - szállítja a tervdokumentációt, ilymódon a vállalat munkája széles körben érinti a termények, termékek előállításával foglalkozó üzemeket; a gazdaságok és az élelmiszeripari üzemek szakemberei a legjobb megoldásokból választhatják ki a helyi körülmények - között a legalkalmasabbakat. a nagyüzemi állattartásban például a tipustervek felhasználásának meghatározó szerepe van.

az agrober jegyzékében 161 tipizált terv szerepel, a legtöbbet a szarvasmarhatartásban alkalmazzák - több mint nyolcvan - de a sertéstartó nagyüzemek is több mint 40 dokumentációból rendelhetnek. viszonylag kevés a tipusterv az élelmiszeriparban, valamint az erdészetben és a faiparban, ezekben az ágazatokban ugyanis kevés az azonos jellegű építkezés. a jól bevált gyakorlat szerint viszont arra van lehetőség, hogy a terveket akár többször is, ismételten felhasználják, annál is inkább, mert a tervezők már az egyedi tervek elkészítésekor igyekeztek egységesíteni a technológiai folyamatot, s így nincs akadálya a többszöri adaptálásnak.

az agrober-nél a tervezők most újabb létesítmények később általánosan használt tervdokumentációját készítik el. a mezőgazdasági üzemekben mind nagyobb szükség van korszerű gépműhelyekre, szervizekre, mert a jelenleg nagy számban használt óriás traktorok és egyéb nagytestű kombájnok a régebbi gépjavitó üzemek kapján már be sem férnek, nemhogy még ott modern javító munkára lenne lehetőség. a tervezők hazai és külföldi tapasztalatok felhasználásával olyan gépjavitó létesítmények terveit vetik papírra, amelyekben korszerű diagnosztikai műszerek, nagyteljesítményű javítóberendezések elhelyezésére van lehetőség. a vállalat építész- és gépészmérnökei még idén átadják ezeket a tervdokumentációkat ugyanúgy, mint a legújabb ismeretek felhasználásával kialakított sertés és juhtartási létesítményeket, valamint a terménytárolókat. jövőre látnak hozzá a műtrágya és növényvédőszer-raktárak újabb tipusterveinek megalapozásához és fontos munka lesz a mezőgazdasági-erdészeti szociális épületek terveinek kidolgozása./folyt.köv./

7.45/-ok

9.00

- 8 -

8²⁵_{3P}

bb.8./ mezőgazdasági gépműhelyek 1. folyt./-ok

a tipizálási munkához széles körben felhasználják a tudományos kutatók legújabb eredményeit. a komáromi állami gazdaságban kísérleti tehenészeti telepet építettek, amely a jelek szerint beváltotta a hozzá fűzött reményeket. a tapasztalatok összegezését megkezdték, és egyúttal tipustervvé „léptetik elő”, a telepen alkalmazott építészeti és gépészeti megoldások egész rendszerét. programba vették a tiszaberceli kísérleti malacnevelő, az ujkéri sertéshizláló tervdokumentációjának a tipustervek jegyzékébe való sorolását és vizsgálják a délsomogyi állami gazdaság burgonya tárolóját, amelyből várhatóan szintén rövidesen tipustrv lesz./mti/

...-

bb.9. pályázat mezőgazdasági melléktermékek gazdaságos felhasználására

i jf/tr/pp/ok kz 1979. szeptember 3.

a termelőszövetkezetek országos tanácsa pályázatot hirdetett a mezőgazdasági melléktermékek gazdaságos felhasználására a nagyüzemekben. olyan munkák benyújtását várják, melyek a gazdaságokban nagy mennyiségben rendelkezésre álló mezőgazdasági vagy élelmiszeripari melléktermékek ésszerű felhasználására tesznek javaslatot. egyebek között a szalma, a kukoricaszár és a kertészeti hulladékok jelentősen jó kiegészítést a takarmányozásnál, ahol a kívántnál nagyobb arányban használják fel az abrakot és értékes takarmányféléket holott ezeket legalább is részben, helyettesíteni lehetne - mint ahogy azt már több üzemben teszik - melléktermékekkel. a pályamű értékét növeli, ha a módszer a gyakorlatban már „vizsgázott”, „és más

benyújt . benyújthatna^k eddig más, pályázaton részt nem vett és nem publikált dolgozatokat. a jelíges pályázatokat a tot ágazati koordinációs főosztályára kell beküldeni /budapest, v., kerület, akadémia utca 1-3./ 1979. december 31-ig. a pályamunkákat neves szakemberekből álló zsűri bírja el. javaslatuk alapján egy 10.000 forintos, két 7.000 forintos és három 5.000 forintos díjat osztanak ki. az eredményt 1980. áprilisában teszik közzé, ekkor lesz a díjkiosztás is./mti/

...-

↓ a pályázat

9 -

7.50/-ok

8³⁰_{3P}

9.00

bb.10. athén főpolgármestere elutazott budapestről

mm/di/zy

1979. szeptember 3.

vasárnap - az éjszakai órákban - elutazott hazánkból [√] beiszathén főpolgármestere és kísérete. a görög vendégek megismerkedtek budapest kereskedelmi létesítményeivel, közlekedésével, valamint a fővárosi közterületfenntartó vállalat tevékenységével, és megbeszéléseket folytattak a két főváros közötti együttműködés kibővítésének lehetőségeiről. a vendégeket a ferihegyi repülőtérén szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke bucsuztatta. jelen volt george kalitsounakis, a görög köztársaság magyarországi nagykövete./mti/

[√]Dimitriosz

-.-

bb.11. balesetek

fe/ok -di

1979. szeptember 3.

az elmúlt 48 órában 112 közlekedési baleset történt. ebből 9 halálos, 48 súlyos és 55 könnyű sérüléssel kimentelű volt.

x x x

máriaalom belterületén, egy utkereszteszűdésben egy tehergépkocsi elütötte a segédmotoros kerékpárján közlekedő bottyán jános 39 éves betanított munkás, máriahalmi lakost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a baleset oka ^{az} eddigi megállapítások szerint -: bottyán megsértette az elsőbbségi szabályt. a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

tárnok belterületén, egy utkereszteszűdésben magos jános 20 éves szerelő, érdi lakos motorkerékpárjával fának ütközött, és utasával tóth lászló ferenc 24 éves segédmunkás, tárnoki lakossal együtt a helyszínen meghalt. a rendőrség megállapította, hogy magos nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel közlekedett. a vizsgálatot folytatják.

/folyt.köv./

- 10 -

10.50/-ok 12.00

11.10.37

bb.11./ balesetek 1. folyt./-ok

balatonalmádi belterületén egy utkanyarban morocza lászló józsef 19 éves autószerelő, balatonalmádi lakos motorkerékpárjával a járdaszegélynek, majd egy ház kerítésének ütközött és a helyszínen meghalt. a baleset oka: gyorsajtás, figyelmetlen vezetés.

zalaegerszeg belterületén a közúton egy személygépkocsi elütötte a 3 éves németh róbertet, aki kórházba szállítás közben meghalt. a balesetet az okozta - az eddigi megállapítások szerint -, hogy a zalaegerszegi kiskülfői féktávolságon belül szaladt a személygépkocsi elé. a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

ásványrónó belterületén, a közúton bangha rezső 48 éves tsz-fogatos, lipóti lakos lovasfogatót őrizetlenül hagyta. a lovak megvadultak és eltaposták a kerékpáron közlekedő horváth jácint 77 éves nyugdíjas, ásványrónói lakost, aki kórházba szállítás közben meghalt. a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

ináros belterületén bartha ferenc 40 éves bádogos, helyi lakos lovasfogatóról leesett és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a baleset oka: a lovak megvadultak. a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

kerepestarcsa belterületén a közúton kövesdi józsef 84 éves nyugdíjas, helyi lakos kerékpárjával felborult és a helyszínen meghalt. a rendőrség a baleset okát vizsgálja.

szekszárd belterületén egy utkereszteszűdésben viola istvánné 77 éves nyugdíjas, szekszárdi lakos kerékpárjával egy autóbusszal ütközött, és úgy megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

ökörítőfülpös és porcsalma között pincés lászló 30 éves hegesztő, ökörítőfülpösi lakos személygépkocsi-jával elütötte az előtte kerékpárral közlekedő nagy istván 20 éves tsz-tag és szabó bálint 14 éves tanuló, porcsalmi lakosokat. a baleset következtében nagy istván a helyszínen meghalt, szabó bálint súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint pincés lászló ittasan és gyorsan vezetett./mti/

-.-

11.00/-ok 12.00

11.10.37

- 11 -

bb.12. ifjúsági küldöttség utazott moszkvába

mi/ok - di

1979. szeptember 3.

hármori csabának, a kisz budapesti bizottsága első titkárának vezetésével husz tagu ifjúsági küldöttség utazott hétfőn moszkvába, a szocialista országok fővárosi ifjúságának ix. találkozójára.

a testvéri szocialista országok ifjúságának képviselői időszerű ifjúságpolitikai és nevelési kérdésekről folytatnak eszmecsereket. ezenkívül versenyekre és tapasztalatcserékre is sor kerül. a hatnapos találkozót barátsági nagygyűlés zárja./mti/

--- b szakmai

bb.13. kapunyitás becsengetés előtt

t cs/bzs/ok - di

1979. szeptember 3.

uj, 24 tantermes általános iskolát avattak hétfőn kőbányán, az ujhegyi uti lakótelepen.

a több mint 60 millió forintos költséggel felépült oktatási intézményben 1500 nebuló kezd meg, két műszakban, az idei tanévet, és 11 első osztály indul. a 80 pedagógus nagy többsége 30 éven aluli. a háromszintes épületben a tantermeken kívül hat napközis terem, valamint kémiai, biológiai, fizikai előadóterem és egy korszerűen felszerelt tornaterem kapott helyett. az ujhegyi 2-es számú iskolát mezei gyula, a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának vezetője és balázs györgy, a kivitelező 43. számú állami építőipari vállalat vezérigazgatója adta át új tulajdonosainak./mti/

- 12 -

11.05/-ok 12. 10

11.50 3P

v

bb.14. tanfolyam a fejlődő országok mérnökeinek továbbképzésére

i kg/bzs/pp/ok

1979. szeptember 3.

fejlődő országokból érkezett geológusok, vegyészek számára kezdődött hétfőn nyolchetes tanfolyam a magyar alumíniumipari tröszt székházában az ensz iparfejlesztési szervezet - az unido - megbízásából. a hallgatók a timföldgyártáshoz szükséges alapanyagok kutatásának és feldolgozásának új módszereivel ismerkednek.

a magyar alumíniumipari szakemberek nyújtanak szellemi támogatást a magyar alumíniumipari tröszt, a magyar kereskedelmi kamara és az unido tavaly kötött kétéves megállapodása alapján a fejlődő országok alumíniumiparának megerősödéséhez. ennek keretében ez az első olyan jellegű tanfolyam, ahol a gyakorlati munkával, a bauxit - feldolgozás technológiáival ismerkedhetnek a résztvevők. a különféle összetételű bauxitokat ugyanis más-más eljárással alakítják át timfölddé. ezeknek a jóminőségű alumínium gyártásához nélkülözhetetlen technológiáknak a kidolgozásában a magyar szakemberek világviszonylatban is kiemelkedő eredményeket értek el. a hallgatók a szakmai előadások mellett a fémipari kutatóintézetben és a különféle timföldgyárakban a gyakorlatban megismerhetik a munkafolyamatokat is. a tanfolyam sikeres elvégzéséről bizonyítványt kapnak.

az együttműködés keretében - a tervek szerint - magyar szakemberek hamarosan szakkönyvet állítanak össze az unido számára az alumíniumfelhasználás területeiről./mti/

bb. 15. időszámlálás sopronban és szombathelyen a helyi telefonbeszélgetéseknél

mzs/ka zy di

1979. szeptember 3.

sopronban és szombathelyen október 3-tól bevezetik a helyi telefonbeszélgetések időszámlálását - jelentették be a soproni postaigazgatóság hétfői sajtótájékoztatóján. /folyt.köv./

11.15./zy

- 13 -

12. 10 3P

bb.15. /időszámlálás folyt./zy

mint elmondták, a távbészélőforgalomban állandósultak a forgalmi torlódások, nincs vonal, foglaltak a hívott számok, összeakadnak a kapcsolások. a túlterhelésnek az is oka, hogy egy-egy beszélgetés fél óráig, vagy annál is hosszabb ideig tart. ezen a már-már tarthatatlan helyzeten kíván változtatni a postaigazgatóság új intézkedése, amely szerint 7 és 18 óra között a helyi beszélgetések számlálója három percenként, 18 óra és másnap reggel 7 óra között 6 percenként lép egyet. tehát nap közben 3 perces beszélgetés, az éjszakai órákban pedig hat perces beszélgetés kerül egy forintba.

a műszaki feltételek megteremtették: sopronban mintegy 600 ezer forintos költséggel, szombathelyen pedig 700 ezer forintos költséggel szerelték fel az időmérésre alkalmas berendezéseket a telefonközpontokba.

a sajtótájékoztatón közölték, hogy a jövő év elején veszprémben is pápán is bevezetik a helyi beszélgetések időszámlálását./mti/

-. -

bb.16, elutazott a mnfp központi ellenőrző bizottságának küldöttsége

fe/zy di

1979. szeptember 3.

vasárnap elutazott a mongol népi forradalmi párt központi ellenőrző bizottságának küldöttsége, amely n. Luvszanravdammak az mnfp politikai bizottsága tagjának, a kebelnökének vezetésével augusztus 28-tól szeptember 2-ig tartózkodott hazánkban.

a küldöttséget fogadta németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

a delegáció megbeszéléseket folytatott az mszmp központi ellenőrző bizottságának vezetőivel. budapesti és békés megyei programja során tanulmányozta az mszmp xi. kongresszusja határozatai végrehajtásának tapasztalatait, a pártellenőrzés elveit és módszereit.

elutazáskor a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren brutyó jános, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke bucsuztatta. jelen volt donojn purev, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete.
/mti/

11.35.

V. 10
12 1/30

- 14 -

12 1/30

bb.17. próbagyártás a kaposvári huskominát új sonkakonzerv-üzemében

káp/ká/ok -di

1979. szeptember 3.

hétfőn megkezdődtek a kaposvári huskominát sonkakonzerv-üzemének három hónapig tartó próbái. az új létesítmény 22 ezer négyzetméter alapterületet foglal el. száz kisebb-nagyobb feldolgozó csőnkában határidőre helyükre kerültek a vágás, a feldolgozás, a sonkakészítés technológiai berendezései.

az óránként 120 hízó vágására képes üzemben szigorú egészségügyi előírásoknak megfelelően dolgozzák fel a sertést dobozolt sonkává, fűszerezett darált hussá és tökehussá. a különböző műveleteket végző dolgozók nem érintkezhetnek egymással, minden üzemszempontján saját szociális helyisége és étterme van. évente több mint egy milliárd forint értékű termék hagyja majd el az üzemet.

a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő vitzisztító-mű is épült, amely lehetővé teszi, hogy az üzemből kikerülő szennyvizet „lefölözzék”, és a benne lévő fehérjéket, zsirokat állati takarmánynak dolgozzák fel.

a három hónapos próbák során napról napra gyorsítják a vágás ütemét, elvégzik a szükséges beállításokat, karbantartásokat, kijavítják az esetleges hibákat. az üzemszerű termelés december 1-én kezdődik./mti/

-. -

bb.18. gyorssegély a nicaraguai népnek

mi/ok -di

1979. szeptember 3.

a magyar népköztársaság kormánya gyorssegélyt küldött a nicaraguai népnek. az elsősorban gyógyszereket tartalmazó küldemény a magyar vöröskereszt közvetítésével szeptember 2-án érkezett managuába./mti/

-. -

12.15/-ok

- 15 -

13 1/30

bb.19. időjárásjelentés

ok - di

1979. szeptember 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1979. szeptember 3-án 12.00 órakor

nyári idő

szárazföldünk nagy részén még nyugodt az időjárás. a barcelona-pozsony-moszkva városok által meghatározott vonaltól délre eső vidékeken lassu mozgásu, meleg légtömeg helyezkedik el, ezért ezeken a vidékeken a hajnali párásságtól eltekintve száraz, meleg az idő. általában 25 fok fölé melegszik a levegő a délutáni órákra, de helyenként a 30 fokot is eléri a hőmérséklet csúcspontja. az említett vonaltól északra eső vidékeket ugyanakkor nagy nedvességtartalmu, óceáni léghullámok árasztják el, s ezek hatására megerősödik a szél, többször is beborul az ég, és sokfelé van eső, zápor, zivatar. a nedvesebb léghullámok - ha lassan is, de egyre inkább megközelítik a szárazföld belső részeit, így hatásukkal lassan a kárpát-medence időjárásában is számolnunk kell.

vasárnap még alig zavarta egy-két gomolyfelhő megjelenése a napsütést hazánkban, s így délutánra 25-30 fokig melegedett föl a levegő. a szél napközben is csak néhány helyen élénkült meg. éjszaka helyenként erősen bepárásozott a levegő, a hőmérséklet hajnalra 8-14 fokig esett vissza. délelőtti napos, száraz idő volt hazánkban, 11 órára 19-24 fokig melegedett föl a levegő.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 20,6 fok volt, a százéves átlagnál 1,8 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1020 mb /765 mm/ mérsékelten süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 19 fok volt.

/folyt.köv./

- 16 -

13.25/-ok

14²⁰ 3p

bb.19./ időjárásjelentés 1. folyt./-ok

várható időjárás kedd estig:

hétfőn: tulnyomóan derült, száraz idő. kedde: délnyugat felől időnként megnövekvő felhőzet, főként a dunántúlon záporral, zivatarral. kedden a dunántúlon időnként megerősödő déli, délnyugati szél. hajnalban helyenként erős párásság. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet északnyugaton: 25 délkeleten még 30 fok körül

a duna vízállása budapestnél 257 cm, vízhozó: 17,2 fok.

távolabbi kilátások szerdától-szombatiig:

az időszak első felében borultságig növekszik a felhőzet, záporok, esők várhatók. a hőmérséklet csökken. az időszak második felében felszakadozik a felhőzet. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 8-13 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 18-23, az időszak végén 21-26 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható.

bb.20. évadnyitó társulati ülés az operettszínházban és a vidám színpadon

me/tr di/zy

1979. szeptember 3.

három új produkciót ígér a következő évadra a fővárosi operettszínház. amint Keszler Pál igazgató, hétfőn az évadnyitó társulati ülésen elmondta: szeptember 18-án nyitják meg újra kapukat a közönség előtt. az első premier november 18-án lesz: a János vitézt mutatják be Vámos László rendezésében. a második újdonság Sztránelnyikov: Violetta című nagyoperettje - szovjet rendező irányításával - tavasszal kerül színre. a zsebszínházban is tartanak bemutatót: Kreisler: Lola Blau című egyszemélyes musicalját Galambos Erzsébet mutatja meg. itt műsoron marad a nagy nő, a „hol a színpad...?“, a férj kopogtat és a szökött szerelmesek. a nagyszínházban előző évadokban bemutatott a kutya, akit bozsi urnak hívtak című musical, a florentin kalap, a csokolj meg katám!, a denevér, a kabané, az orfeusz az alvilágban című zenés játékot, s a balettestet is láthatja majd a közönség. folytatják az utóbbi években kialakított műsorpolitikát, a színház profilját az új igényekkel és az 50 esztendő hagyományokkal összhangban formálják. a színház kálmán imre és sárdi jános művészbrigádja a továbbiakban is társadalmi munkában szórakoztatja majd a munkásszállások lakóit, a peremkerületek lakosait.

/folyt. köv./

13.40./zy

- 17 -

15.20/zy

bb.20. /évadnyitó társulati folyt./zy

az ülésen köszöntötték a társulat új tagjait, oberfrank géza zenei igazgató a magyar állami operaháztól szerződött át, bélay ernő gazdasági igazgató már dolgozott a színháznál, ismerős-ként tért vissza. hidvégi miklós kecskemétre, kishonti ildikó a filmgyár társulatától, rácz tiber szegedről, virág józsef pedig a színház énekkarából lépett a művészgárdába.

x x x

a vidám színpadon szeptember 9-én, a micsoda cirkusz című politikai kabaré előadásával kezdik az új évadot - mondotta szalay józsef igazgató a hétfőn tartott társulati ülésen. januárban a családban marad című új politikai kabarét viszik színre. májusban karinthy ferenc új művét, a machiavelli: mandragóra című komédiájából készült vígjátékot mutatják be. a kisszínpadra - ahol szeptember 17-én nyitnak - gyárfás miklós ír vígjátékot. önálló vagy sanzonestet is terveznek.

a micsoda cirkusszal együtt műsoron marad a kölcsön-lakás, a nyitott ablak, valamint a dobogón vagyunk, amelyet továbbra is kell érdekes konferál. a politikai kabarékat a jövőben is rendszeresen felfrissítik. a szovjet dráma ünnepére felújítják konsztantyinov-nacer-kállai istván- szenes iván- fényes szabócs: segítség, válunk! című zenés vígjátékát. ezenkívül a fővárosi művelődési házakban és több vidéki városban is fellépnek a vidám színpad művészei. /mti/

bb.21. a belföldi főszerkesztősége híreinek jegyzéke 14.00 óráig

ok -di 1979. szeptember 3.

1. az ünnepélyes tanévnyitókkal megkezdődött az új iskolai év
2. megjelenés előtt az új magyar tájszótár első kötete
3. liszt rapszódia a líftrapszódiaiban - szeptemberben készülő tv-műsorok
4. a fáklya legújabb számából
5. a német nemzetiségi fuvós zenekarok országos találkozója
6. országos bélyegnap - ünnepi bélyegblokk
7. sasok, sárkányok a szőlőt dézsmáló mecseki rigók ellen
8. mezőgazdasági gépműhelyek /1. jan./
9. pályázat mezőgazdasági melléktermékek gazdaságos felhasználására /2. jan./
10. athén főpolgármestere elutazott budapestre /3. jan./
11. balesetek
12. ifjúsági küldöttség utazott moszkvába /4.5 jan./
13. kapunyitás becsengetés előtt
14. tanfolyam a fejlődő országok mérnökeinek továbbképzésére
15. időszámlálás sopronban és szombathelyen
16. elutazott a mnfp központi ellenőrző bizottságának küldöttsége
17. próbagyártás a kaposvári huskominát új sonkakonzerv üzemében
18. gyorssegély a nicaraguai népnek
19. időjárásjelentés
20. évadnyitó társulati ülés az operettszínházban
21. hírjegyzék

/mti/
14.00/-ok

16.11

bb.22. halálos áramütés

ok di

1979. szeptember 3.

makón, a paprikafeldolgozó vállalat telepén forrai lajos istván 50 éves géplakatos, makói lakos szabály-talanul egy vaslapot akart elhelyezni az áram alatt lévő transzformátorban, áramütés érte, és a helyszínen meghalt. a rendőrség a vizsgálatot szakértő bevonásával folytatja. /mti/

...-

bb.23. a szerkesztőségek figyelmébe!

bb mai bb.15./időszámlálás..../1.sorában a szám helyesen: és szombathelyen október 1-től bevezetik....

/mti/-.-

bb.24. tanácskozások a távközlés fejlesztésének összehangolásáról és a villanymozdonyok zavarszűréséről

zsi/ká/p di

1979. szeptember 3.

két nemzetközi tanácskozás kezdődött hétfőn székesfehérvárott a technika házában. az egyik a szocialista országok távközlési berendezéseinek fejlesztésével és egységesítésével foglalkozik. a kgst rádió-technikai és elektronikai állandó bizottsága 2. szekciójának öt napos ülésén résztvevő küldöttségek szakértői ajánlásokat dolgoznak ki a rádiótechnika és hírközlő berendezések területén a műszaki-tudományos együttműködésre, a tagországok közös fejlesztési programjaira. a távközlési szekció ülésén a szakértő bizottság előkészítő egyeztetést folytat a kgst országok tervezett gyártásszakosítási és kooperációs egyezményeinek kidolgozására, valamint a rádió-televízió adók, műsorközvetítő mikrohullámu vonalak szabványosítására.

a másik tanácskozáson a tirisztoros villanymozdonyok elektromos zavarszűrésével kapcsolatos tennivalókat vitatják meg. a szocialista országok vasúti szervezeteinek villamos vontatási és gépészeti szakbizottsága közös intézkedési tervet dolgozott ki a kábelek árnyékolására és a tirisztoros áramátalakítók, illetve szabályozók megfelelő kapcsolására. a tirisztoros villanymozdonyok ugyanis egyre növekvő zavarforrást jelenthetnek a távközlésben és a rádiózásban, s az automatikus vasúti biztosítóberendezések működését is veszélyeztethetik. szélsőséges esetben előfordulhat, hogy a tirisztoros villanymozdonyok egyenirányítója menet közben „átállítja”, a vasúti jelzőberendezéseket a pályán.

/folyt köv./
15.10/p

-19-

16.11

bb.24./tanácskozások.... folyt/p

az öt napos tanácskozáson a csehszlovák, a lengyel, az ndk,-
beli, a román a szovjet vasutak és a más vontatási szakemberei meg-
vitatják a villanymozdonyok zavarszűrés módszereit, és egysé-
ges biztonsági intézkedések kidolgozásáról döntenek./mti/

-. -

bb.25. egykori lengyel menekültek a magyar partizán szövetség-
ben

t da/p/pr di

1979.szeptember 3.

negyven évvel ezelőtti eseményekre emlékeztek hétfőn a
magyar partizán szövetségben. a második világháború kitörésekor
házánkba menekült lengyel hazafiak csoportja találkozott az egy-
kori lengyelország területén, illetve lengyel egységekben har-
colt magyarokkal.

az évforduló alkalmából magyarországon rendezett ünnepsé-
gekre érkezett küldöttség tagjai köszönetüket fejezték ki a ma-
gyar partizánoknak a háború alatti együttműködésért és a sokol-
dalu segítségért. ezt követően kötetlen beszélgetésen idézték
fel a régi eseményeket./mti/

-. -

bb.27. elutazott a venezuelai kp pármunkás küldöttsége

mi/pr/p di

1979. szeptember 3.

elutazott budapestről a venezuelai kommunista párt
pártmunkás küldöttsége, amely omar huntadonak, a központi bizott-
ság tagjának vezetésével augusztus 18-a és szeptember 2-a kö-
zött az mszmp központi bizottságának meghívására tartózkodott
házánkban. a delegáció megbeszéléseket folytatott az mszmp
kb külügyi osztályán, találkozott a hazafias népfront, a szot,
az országos testnevelési és sporthivatal képviselőivel, elláto-
gatott szabolas-szatmár megyébe, tanulmányozta a tanácsi szer-
vek munkáját és a sportmozgalom helyzetét./mti/

-. -

15.20/p

-20-

16²⁵07

bb.28. megkezdődött a vii. ókortudományi nemzetközi kongresszus

t km/gg pr zsu di

1979.szeptember 3.

budapesten, a tudományos akadémia székházában hétfőn
megkezdődött az ókortudományi társaságok nemzetközi szövet-
ségének vii. kongresszusa. a tanácskozásra, amelyet az
mta nyelv- és irodalomtudományok osztálya és az unesco mellett
működő filozófiai és humántudományok nemzetközi tanácsa ren-
dez, mintegy félezer tudós érkezett, köztük 150-en a szocia-
lista országokból.

a tudományos tanácskozást wolfgang schmid, a nemzet-
közi szövetség alelnöke nyitotta meg. harmatta jános akadé-
mikus, az ókortudományi társaságok nemzetközi szervező bizott-
ságának elnöke üdvözlő beszédében egyebek között hangsúlyozta,
hogy azért fokozódik az antik világ történelme, társadalmi
és kulturája iránti tudományos érdeklődés, mert mind több
helyütt ismerik fel: a klasszikus ókor az egész emberiség fejlő-
désének fontos láncszeme, amelynek tanulmányozása mai kulturánk
megteremtéséhez és formálásához is szükséges.

a plenáris ülésen köszöntötte a résztvevőket péter já-
nos, az országgyűlés alelnöke, a rendezvényért védnökséget
vállaló bizottság elnöke is. többek között rámutatott: házánk
területén a rómaiak nemcsak anyagi, hanem szellemi javakban is
gazdag kulturájuk településeket hoztak létre, s ezek örök-
ségének megismerése, feltárása a magyar ókortudomány mindig is
fontos feladata volt. a magyar szervezők ezért is örülnek an-
nak, hogy házigazdái lehetnek ennek a nagy jelentőségű nem-
zetközi kongresszusnak, amely számottevő hozzájárulás a nem-
zetközi tudományos együttműködés fejlesztéséhez is.

a megnyitó napon francois paschoud, a nemzetközi szövet-
ség főtitkára beszámolt a szövetség szervezeti életéről, tevé-
kenységéről, majd kenneth dover, oxfordi professzor a brit aka-
adémia elnöke az archaikus görög kultúra megkülönböztető sajá-
tosságairól tartott előadást.

hétfőn délután megkezdődött a szekcióülések sorozata
is. a hatnapos kongresszuson a szekcióüléseken az ókor három
korszakát, az archaikus görögország korát, a hellénisztikus
kort és a római birodalom felbomlásának korát értékelik a külön-
böző szaktudományok képviselői. a három szekcióhoz két ülészak
és egy kollokvium is csatlakozik. a kongresszuson összesen
41 előadást és 52 korreferátumot tartanak, míg a két ülészakon
és a kollokviumon 19 előadás hangzik majd el. az előadásokat
hozzászólások követik./mti/

-. -

15.30/zsu

-21-

16²⁵07

bb.26. kapunyitás a szabolcsi „alma-táborokban,,

kal/ká zsu di

1979.szeptember 3.

csaknem 13 ezer egyetemistát és főiskolást várnak az idei almaszüretre a szabolcsi ~~diák~~ építőtáborokba, amelyek hétfőn fogadták első lakóikat. a győri műszaki főiskoláról érkezett 1100 fiatal a rakamazi, a vásárosnaményi, a demecseri és a nyírtassi termelőszövetkezetek és állami gazdaságok almáskertjeiben foglalkoztatják egy héten át. október közepéig további felsőoktatási intézmények hallgatói érkeznek szabolcsba, hogy egy hetes turnusokban segítsék a keleti országrész legfontosabb őszi mezőgazdasági munkálatait. az ötvös Lóránd tudományegyetemet három turnusban 2700 diák, a műszaki egyetemet 6 csoportban hatezer fiatal képviseli majd.

a szabolcsi mezőgazdasági nagyüzemek megfelelő körülményeket teremtettek az érkező egyetemisták, főiskolások számára. gondoskodtak a szabadidő hasznos eltöltéséről is. a megyei művelődési központtal karöltve szervezték meg az építőtáborozók kulturális programjait./mti/

-.-

bb.29. átépítették szombathely központját

lér/ká zsu di

1979.szeptember 3.

befejezték a szombathelyi köztársaság tér átépítését. a megyeszékhely centrumában hétfőn ismét megindult a forgalom, de a személygépkocsik átmenő forgalmát továbbra is tiltják.

a nagyarányú munka során, a - mintegy nyolcmillió forintos költséggel - újra alapozták, betonozták, burkolták a közutakat, elvégezték a szükséges közművesítést, három új csomópontot építettek ki, s több helyen szélesítették a gyalogjárdát.

az átépítést a szombathelyi városgazdálkodási vállalat dolgozói másfél hónap alatt, két hónappal az eredetileg tervezett határidő előtt, az előirányzott költségekkel végezték el.

a tér közepén a park továbbra is megmaradt, korszerűsítésével megteremtették a tervezett „gyalogos városrész,, feltételeit is. a tervek szerint a következő tervidőszakban véglegesen kitiltják a gépjárműveket e területről./mti/

-.-

15.40/zsu

-22-

16³⁰ M

felhasználható: 18 órától

bb.30. helmut schmidt kedden érkezik budapestre ...

pr/zsu di

1979.szeptember 3.

kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa tagjának meghívására helmut schmidt, a német szövetségi köztársaság szövetségi kancellárja szeptember 4-én, kedden érkezik hivatalos látogatásra a magyar népköztársaságba. /mti/

-.-

felhasználható 18 órától

bb.31. helmut schmidt életrajza

don/pr zsu di

1979.szeptember 3.

helmut schmidt 1918. december 23-án született hamburgban, ott érettségizett 1937-ben. ezt követően katonai szolgálatot teljesített. 1945-től a hamburgi egyetemen államtudományi és közgazdasági tanulmányokat folytatott. 1949-ben közgazdász diplomát szerzett.

1946-tól tagja a német szociáldemokrata pártnak. 1947-1948 között a szocialista német diákszövetség szövetségi elnöke volt. 1949-től a hamburgi gazdasági és közlekedési hatóság közlekedési hivatalának munkatársaként, majd 1952-1953 között a hivatal vezetőjeként dolgozott. 1953-tól 1961-ig a szövetségi parlament tagja volt. 1957-ben a német szociáldemokrata párt szövetségi parlamentbeli frakciója elnökségének, majd 1958-ban a párt szövetségi elnökségének tagjává választották.

és
1961-ben visszatért hamburgba, 1965-ig a város belügyi szenátora volt. 1965-ben újraválasztották a szövetségi parlamentbe, ahol 1967-től a német szociáldemokrata párt parlamenti frakciójának elnöke lett. 1968-ban a német szociáldemokrata párt elnökhelyettesévé választották. 1969-1974 között előbb hadügy-, majd gazdasági- és pénzügyminiszter, később pénzügyminiszter volt a szövetségi kormányban. 1974. május 16-án megválasztották, majd 1976. december 15-én újraválasztották a német szövetségi köztársaság szövetségi kancellárjának./mti/

-.-

15.45/zsu

-23-

19⁰⁵ 07

bb.34. új tévéadó szentesen

i kf?mi/p pp di

1979.szeptember 3.

kedden műsorkezdettől új televízióadó kezdi meg a próbaüzemet szentesen. a 20 kilowattos berendezés a televízió 2. műsorát sugározza a 23. csatormán.

az adó a városban és környékén biztosítja a televízió 2-es műsorának a vételét. a próbaüzem idején, amely alatt előfordulhatnak kisebb műszaki hibák, a posta szakemberei pontosan felméri az adóvétel körzetét, s erről tájékoztatják majd a közönséget./mti/

--

bb.35. képek a szovjetunió életéből

kör/p kz di

1979. szeptember 3.

címmel az apn szovjet hírügynökség és más szervezetek közös rendezésében kiállítás nyílt hétfőn a miskolci vasas művelődési központban. a kiállításon, több mint negyven nagyméretű fotó idézi a szovjet úrréplés sikereit, az új szovjet városok, ipartelepek építőinek helytállását, az ipari üzemek dolgozóinak munkáját, mindennapi életét.

a megnyitót követően ankétot tartottak többek között a díszgyári nagyüzemekben dolgozó szocialista brigádok, valamint az mszbt tagcsoportok képviselőinek részvételével. a téma a magyar és a szovjet sajtó kapcsolata, valamint a szovjet hírügynökségek munkája volt, végül pedig a szovjetuniót ismertető kisfilmeket vetítették./mti/

--

bb.36. magyar-vietnami szolidaritási gyűlés balassagyarmaton

csiz/ká/p di

1979.szeptember 3.

hétfőn, a balassagyarmati kábelgyárban magyar-vietnami szolidaritási gyűlést rendeztek. a demonstráción, amelyen a város üzemének több száz munkása vett részt, felszólalt to tuong, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének titkára, továbbá urbán pál, a fémipari vállalat lakatososa és szász józsef kábelgyári üzemvezető, akik gyáruk kollektívája nevében további együttérzésükről és támogatásukról biztosították az ország gazdasági talpraállításán munkálkodó vietnami népet./mti/

--
-24-

16.20/p

17.09.07

felhasználható: 18.30-tól!

bb.32. kádár jános interjút adott az ard televízióállomásnak

pr/zsu di

1979.szeptember 3.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára hétfőn fogadta dr.konrad faltert, az ard bécsi irodájának vezetőjét és interjút adott az nszk-beli televízióállomásnak.

a beszélgetésen jelen volt pálos tamás, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettese./mti/

--

bb.33. egyetemi tanévnyitók - új igazgató a balettintézet élén

ö-dg-cser-kal-of/z dig zsu di

1979.szeptember 3.

hétfőn újabb egyetemeken, főiskolákon, művészeti oktatási intézményekben tartották meg az ünnepélyes tanévnyitókat.

az állatorvostudományi egyetemen a 193. tanévet nyitották meg. az ünnepségen, amelyen részt vett polinszky károly oktatási miniszter és lakatos tiber mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes is, várnagy lászló rektor köszöntötte a hallgatókat, köztük a 107 magyar és 17 külföldi elsőévest. ezután átnyújtották az egyetem dr. marek józsef emlékérmét dr. peiter m.biggs-nek, az angliai houghton-i baromfi kutató intézet igazgatójának és dr. kovács ferenc akadémikus, rektorhelyettesnek.

az ország egyik legrégebb felsőoktatási intézményében, a soproni erdészeti és faipari egyetemen több mint 100 erdő- és faipari mérnökjelölt kezdi meg tanulmányait. az új tanévben további erőfeszítéseket tesznek az elméleti és a gyakorlati munka közelebb hozására. az oktatók és a hallgatók számos olyan témában végeznek kutatásokat, felméréseket, amelyek a korszerűbb erdőgazdálkodást és fafeldolgozást segítik. az új tanévben a lignimpex fa-, papir- és tüzelőanyag külkereskedelmi vállalat munkatársai is bekapcsolódnak az egyetemi oktatásba. előadásokat tartanak a faipar világpiaci helyzetéről, gyártás-technológiai és fejlesztési kérdésekről.

/folyt.köv./

16.05/zsu

-25-

17.25.07

bb.33./egyetemi tanévnyitók ... folyt./zsu

a végzős faipari mérnökhallgatók részére a vállalat diplomatervezési feladatokat írt ki. az erdőmérnöki karon a vadgazdálkodást segítő nagyszabású felmérés és kísérletsorozat kezdődik meg. ezek révén határozzák meg az erdők optimális vadeltartó képességét.

a nyiregyházi mezőgazdasági főiskola sorrendben 20. oktatási évében 100 elsőéves - 70 mezőgazdasági gépész és 30 repülőgépvezető szakos - hallgatót tett fogadalmat. az ünnepi tanévnyitón pethő ferenc főigazgató köszöntője után nyújtották át a főiskola kitüntetéseit a legjobban tanuló és a legjobban sportoló fiataloknak.

az orvostovábbképző intézet egészségügyi főiskolai karának évnyitóján dr. károlyi györgy igazgató vázolta az új tanév feladatait, majd itt is fogadalmat tettek az elsőévesek. a főiskola nappali tagozatára az idén is 360, a levelezőre 200 hallgatót vettek fel, ők védőnők, dietetikusok, gyógytornászok, egészségügyi szakoktatók, közegészségügyi-járványellenőrök és mentőtisztek lesznek tanulmányaik befejezése után.

az állami balett intézet ünnepélyes tanévnyitóját az ódry színpadon tartották. balázs istván, a kulturális minisztérium főosztályvezetője megköszönte kun zsuzsa igazgató és barkóczy sándor igazgatóhelyettes hét éves munkáját, majd üdvözölte dózsa imre kossuth-díjas táncművészt, az intézet új igazgatóját, akit a kulturális államtitkár szeptember 1-én hatállyal nevezett ki. az idei tanévben 234 diák, köztük 38 első évfolyamos balettnövendék és 37 néptáncos tanul az intézményben./mti/

-. -

bb.37. veress péter hazaérkezett

pp/gg/pp zsu di

1979. szeptember 3.

veress péter külkereskedelmi miniszter, aki horst söllének, az ndk külkereskedelmi miniszterének meghívására megtekintette a lipcsei vásárt, hétfőn hazaérkezett./mti/

-. -

16.30/zsu

-26-

17.30
17.30

bb.38. nemzetközi falufejlesztési konferencia szegeden

tób/ká/p di

1979. szeptember 3.

a nemzetközi földrajzi unió falufejlesztési bizottsága első ízben rendezte hazánkban konferenciáját. tizennyolc ország képviselőinek - geográfusoknak, közgazdászoknak, szociológusoknak - részvételével hétfőn szegeden négy napos tanácskozás kezdődött a csongrád megyei pártbizottság oktatási igazgatóságának székházában.

a tanácskozásról dr. enyedi györgy, a mta földrajz tudományi kutató intézetének osztályvezetője, a nemzetközi bizottság elnöke elmondta az mti munkatársának.

- a nemzetközi földrajzi unió falufejlesztési bizottsága a legkülönbözőbb államok, de elsősorban a fejlődő országok falusi fejlesztési problémáival foglalkozik. a mostani alkalommal arról esik szó, hogy a modern mezőgazdaság milyen hatást gyakorol a falusi térségekre átalakulására, fejlesztésére. úgy véljük, hogy Magyarországon a nagyüzemi mezőgazdaságnak a falut átformáló hatása olyan példa, amit érdemes nemzetközi vonatkozásban is megismertetni. a konferencia részletesen foglalkozik a falusi társadalmi átalakulás sok kérdésével. alapvető megállapítás: nem törvényszerű, hogy a mezőgazdasági vidékek elveszítsék lakosságukat. a fejlődő országok küldötteinek szeretnék bemutatni, hogy a modern nagyüzemi gazdálkodás a mezőgazdasági munkán kívül kiterjedhet a falvak életének átfogó megszervezésére, korszerűsítésére. a nagyüzemi mezőgazdaság a környékbeli településeket is képes minden vonatkozásban átformálni.

-elvisszük a külföldi vendégeket székkutas községbe, ahol kitűnő példáját láthatják annak, hogy az iparszerű mezőgazdaság milyen szerepet játszik a település gazdasági, kulturális és szociális fejlesztésében. a nemzetközi konferencia szakemberei felkeresik forráskut községet is, ahol belterjes mezőgazdasági ágazat létrehozásakor eredményesen birkóztak meg a mostoha természeti viszonyokkal./mti/

is -. -

bb.41. átadták az erdélyi jános pedagógiai díjakat

kör-kz/mmé/pdi

1979-szeptember 3.

kerekes lászló, a kazincbarcikai városi tanács művelődési osztályának vezetője és szentpétery istván sárospataki általános iskolai szakfelügyelő kapta meg az idén a borsod megyei tanács erdélyi jános pedagógiai díját. kerekes lászló, az általános iskolák szaktantermi rendszerének kialakítása és működtetése terén országos érdeklődéssel kísért eredményeket ért el, s nevéhez fűződik az ifj. horváth istván nemzetközi amatőr színjátszó fesztivál megszervezése. szentpétery istván elsősorban a kémiaszakos tanárok továbbképzésének megszervezésével érdemelte ki a díjat.

a kitüntetést hétfőn miskolcon bujdos jános, a borsod megyei tanács elnökhelyettese adta át./mti/

16.40/p

-27-

bb.39. bábolnai baromfiüzemek a szovjetunióban - elemek, berendezések 3000 vagonban

ber/ká zsu di

1979.szeptember 3.

hétfőn elutazott a szovjetunióba a bábolnai mezőgazdasági kombinálból azoknak a mérnököknek az utolsó csoportja, akik a helyszínen segítik majd a bábolnai rendszerű baromfiüzemek felépítését. a kombinát eddigi legnagyobb szerződése szerint 516 komplett baromfiistállót küldenek ki a szovjetunióba, ahol ezekből az épületekből négy nagy baromfiüzemet építenek. az elsőt jövő év márciusában, az utolsót 1982 februárjában adják át egy éves garanciális időre. a 30 millió rubel értékű megrendelés nagyságát jól érzékelteti, hogy csupán az istállóelemek és a berendezések szállításához mintegy 8000 vagon szükséges.

az év végéig 192 komplett istállót kell a bábolnaiaknak kiszállítaniuk, de a kombinát dolgozói a xii. pártkongresszus tiszteletére arra vállalkoztak, hogy a szállítást október végéig teljesítik. ezzel meggyorsítják a beruházást, ugyanakkor a máv-nak is segítséget nyújtanak: novemberben és decemberben mentesítik ezektől a küldeményektől a vasutat, a záhonyi határállomást.

a bábolnaiak példásan teljesítik felajánlásukat. eddig 90 komplett istállót szállítottak ki, kétszer annyit, mint amennyit tervük időarányosan előírt. /mti/

.-

bb.40. új tanév - új iskolák

ö kz/mné zsu di

1979.szeptember 3.

ünnep volt hétfőn szerte az országban. a városok és a falvak „megteltek”, az elkoptathatatlan ünnepélyességű tanévnyitókra sereglő diákokkal, köztük a legelfogódottabbakkal, az elsősökkel. az iskolák mindmúlt felújítva, frissen festve, tisztán várták a gyerekeket és tanáraikat, s a velük együtt ünneplő szülőket. nem egy helyen új épületrészben, vagy teljesen új iskolában zajlott le a tanévnyitó. az építők ugyanis - bár, sajnos, e tervüket nem mindenütt tudták megvalósítani - úgy ütemezték a munkákat, hogy az új tanév első napjától használhasák az elkészülő oktatási intézményeket.

különösen figyelemreméltó - minőségi változást is jelző - gyarapodásról adtak hírt baranya, fejér, hajdu-bihar és heves megyéből. mind a négy helyen elkészült egy-egy nevelési központ, illetve annak első eleme. baranyában pécs egyik új nevelési központjában emelkedik majd nyolcszög alaprajzú hatalmas épület-tömbje. teljes elkészülte után, többek között 52 általános iskolai és 13 szakközépiskolai tanterem, továbbá 240 személyes bölcsőde és 450 személyes óvoda, 350 személyes kollégium, könyvtár, hírlapolvasó, vetítőterem, tornacsarnok, uszoda, étterem, társalgó tartozik majd hozzá.

/folyt.köv./

16.40/zsu

-28-

bb.40./új tanév ... folyt./zsu

az új és egyben új típusú közművelődési intézmény, mint már ebből is látható, nevelési, oktatási, kulturális és sportfunkciókat lát el magas szinten, integrált formában. a leendő szellemi centrum létrehozása lényegesen kevesebbe kerül, mint külön-külön építenék meg az egyes intézményeket. első elemét - egy 24 tantermes általános iskolát - hétfőn vette birtokába Lvov kertváros mintegy 1000 kisdíákja. debrecenben ugyancsak új lakótelepen, az újkertben készült el a tervezett nevelési központ első részlege, a 16 tantermes általános iskola. heves megyében besenyőtelep községben, fejér megyében pedig székesfehérvárott avattak hasonló intézményt.

baranyában az említett mellett sombereken, hajdu-bihar megyében Mikepércsen és debrecenben a vénkerti lakótelepen, heves megyében, egerben és hatvanban, fejér megyében pedig dunaujvárosban és velencén volt egyben iskolaavató is az idei tanévnyitó ünnepség. bővítés, illetve új építkezés révén együttesen 104 tanteremmel gyarapodott ezeken a helyeken az általános- és középiskolák hálózata.

bács-kszék megyében 21 új tanteremben kezdődik meg kedden a tanítás, az északi iparvidéken, borsodban pedig négy új iskola nyílt meg. közülük kettő - a miskolci és a sárospataki - 16 tantermes, a kazincbarcikai 12 tantermes, a tiszakarád községben felavatott pedig 8 tantermes. a megye egy másik falujában, göncön pedig négy tanteremmel és tornateremmel bővítették a körzeti általános iskolát. külön említést érdemel, hogy a 16 tantermes miskolci általános iskolát mindössze 9 hónap alatt szerelték össze előregyártott vázpanel szerkezetekből.

csongrádban egy régi iskola új szárnyépületében nemzeti-ségi általános iskolát adtak át. mintegy 200 magyar, román és szerb-horvát anyanyelvű gyermek tanul majd a falai között. komárom megye iskolahálózata 16 tanteremmel, pest megyéé pedig mintegy másfélszázalal bővült. somogyban hétfőn vették birtokukba a gyerekek a kaposvári tanítóképző főiskola 24 tantermes gyakorló iskoláját, s új iskolát avattak a megye két városában, nagyatádon és marcaliban is. szabolcs-szatmár megyében, ahol 28 új tanterem várta a diákokat, sajnos nem készült el időre a vásárosnaményi 12 tantermes iskola, a pillanatnyi kilátások szerint ezt az oktatási intézményt csak szeptember végén vehetik birtokukba a gyerekek.

/folyt.köv./

16.50/zsu

-29-

16.50/zsu

bb.40./uj tanév ... 2. folyt./zsu

szolnok megyében 22, tolna megyében 42, veszprém megyében pedig 16 tanterem készült el szeptember 1-re. tolnában a legnagyobb arányban paks, az „atomváros”, iskolahálózata gyarapodott. az új általános iskola 32 tantermes. a zala megyei nagykanizsán egy 16 és egy 9 tantermes iskolában kezdődik meg kedden a tanítás, keszthelyen pedig 12 tantermes új iskolában, bak községben pedig négy tanteremmel bővített iskolában tartottak tanévnnyitót.

az építők szinte mindenütt áldozatos munkát végeztek azért, hogy időben elkészüljenek az iskolák. nem egy helyen bekapcsolódtak a munkákba a nyári önkéntes ifjúsági építőtáborok lakói, s a lakosság is hozzájárult a kivitelezéshez. a baranya megyei sombereken a helybeli béke öre tsz másfél millió forinttal, a bolyi mezőgazdasági kombinát 400 000 forinttal, a falu lakossága pedig 200 000 forint értékű munkával járult hozzá a nyolc tantermes iskola felépítéséhez. a termelőszövetkezet építő brigádja mindössze tíz hónap alatt hozta létre gondos, takarékos munkával a szép oktatási intézményt, s így készen 9 millió forint értékű iskola alig több mint 5 millió forintba került.

az új és bővített oktatási intézmények helyenként megoldották, másutt csak enyhítették az elhelyezési gondokat. pest megyében az új tanévtől az iskolák többségében lehetőség lesz az egyműszakos oktatásra. veszprémben viszont még most sem tudják felszámolni a többműszakos tanítást, jóllehet 54 tantermet adtak eddig át. az v. öt éves terv időszakára előirányzott 28 tanterem helyett. az általános iskolai tanulók száma ugyanis megkétszereződött, s ezzel a gyorsított ütemű fejlesztés sem tudott lépést tartani. /mti/

d a városban

-. -

bb.46. guineai szakszervezeti küldöttség érkezett budapestre
gg/pp zsu e 1979.szeptember 3.

a szót meghívására hétfőn budapestre érkezett a guineai dolgozók országos szövetségének küldöttsége. a szakszervezeti delegáció egyhetes látogatása során tanulmányozza a magyar szakszervezetek tevékenységét, és megbeszéléseket folytat a kétoldalú kapcsolatok további fejlesztésének lehetőségeiről. /mti/

-. -

17.05/zsu

-30-

18²⁵ 7

bb.42. európai katolikusok szimpoziумának emlékirata

tr/pr zsu e

1979.szeptember 3.

apró Antal, az országgyűlés elnöke hivatalában fogadta dr.várkonyi Imre prépost-kanonokot, az actio catholica országos igazgatóját, az európai katolikusok berlini konferenciájának elnökségi tagját. dr. várkonyi Imre átnyújtotta azt az emlékiratot, amelyet a „béke megőrzése, biztosítása, elmélyítése és a békénevelés”, kérdésében a konferencia júliusban berlinben tartott szimpoziума intézett európa összes parlamentjéhez.

apró Antal levélben küldött választ az európai katolikusok berlini konferenciájának elnökéhez, melyben többek között kiemelte: szükség van arra, hogy összefogjanak a különböző világnézeti és politikai felfogású, jóakaratu emberek, és segítsenek megszüntetni a nemzetközi bizalmatlanság és fegyverkezési verseny okait, s ezzel együtt segítsenek megteremteni a nemzetközi bizalom növekedésének feltételeit. a magyar népköztársaság - alkotmányának megfelelően - a béke és az emberi haladás érdekében együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával. /mti/

-. -

bb.43. kétezer magyar kötet a ii. nemzetközi moszkvai könyvvásáron - magyar küldöttség utazott moszkvába

k/km/gg pr zsu e

1979.szeptember 3.

hétfőn marczali László kulturális miniszterhelyettes vezetésével küldöttség utazott a moszkvai nemzetközi könyvkiállításra és könyvvásárra. a ii. moszkvai nemzetközi könyvvásár célja, hogy elősegítse a népek kulturális együttműködésének fejlődését, népszerűsítse a békét szolgáló kiadványokat és fejlessze a kereskedelmi kapcsolatokat.

„a könyv a béke és a haladás szolgálatában”, címmel szeptember 4-10 között megrendezendő eseményen könyvkiadásunk 400 négyzetméteren mutatkozik be: a legfrissebb művekkel és az elmúlt két év legsikeresebb termésével. a tizennyolc legjelentősebb hazai könyvkiadó széles választékban mutatja be természet- és társadalomtudományi, szépirodalmi, ismeretterjesztő műveit. több száz kötet reprezentálja klasszikus és kortársi irodalmunkat. a kiállítás 2000 kötete közül 1500 magyar nyelvű, mintegy 200 kötet a corvina, a többi pedig az akadémiai kiadó idegen nyelvű kiadványa. a nemzetközi gyermekév alkalmából a hazai ifjúsági és gyermekirodalom gazdag választékából is izelítőt adnak. a moszkvai rendezvény lehetőséget teremt a magyar kulturális külkereskedelemnek arra is, hogy 1980-ra szóló export-import szerződéseit pontosítsa, s egy részüket meg is kösse. /mti/

-. -

17.20/zsu

-31-

18²⁵ 7

bb.44. ifjúsági találkozó moszkvában
i -táv/z/p pr e

1979. szeptember 3.

budapesti kisz fiatalok delegációja utazott hétfőn moszkvába, a szocialista fővárosok ifjúsági találkozójára. a küldöttséget hámosi csaba, a kisz budapesti bizottságának első titkára vezeti.

a szocialista fővárosok ifjúsági vezetői kilenc évvel ezelőtt prágában határozták el, hogy az ifjúság kommunista nevelésének aktuális kérdéseiről kétjévenként kicserélik tapasztalataikat. legutóbb ulánbátor adott otthont a találkozóknak. az idei rendezvény házigazdái, a moszkvai fiatalok új témával egészítették ki a találkozó központi gondolatát: szemináriumon beszélnek meg, hogy milyen hatása van a fiatalokra a tudományos technikai forradalomnak.

a találkozó során a szocialista fővárosok szakmai versenyeinek fiatal győztesei is összemérik erejüket, közösen megtekintik a csillagvárost, ellátogatnak a lihacsov autógyárba, s vendégeskednek a moszkvareszkij kerület elektrotechnikai üzemében és az építőmérnöki intézetben. a gyárlátogatások mellett nagygyűléseken, baráti találkozókön és kulturális műsorokon vesznek részt a magyar fiatalok./mti/

bb.45. megkezdődött a beiratkozás a tit szabadegyetemére

i kj/p pr e

1979.szeptember 3.

megkezdődött a beiratkozás a tit józsef attila szabadegyetem kurzusaira - már az első napon, hétfőn nagy volt a forgalom a társulat budapesti szervezetének muzeum utcai székházában. a tudományos ismeretterjesztés felsőfokú, tekintélyes és népszerű közművelődési intézményének rangos előadó gárdája a társadalomtudományi tagozaton filozófiai, etikai, valláskritikai, szociológiai, pedagógiai, közművelődési, pszichológiai, külpolitikai, történelmi, régészeti, hadtudományi, közgazdasági, jogi előadásokkal segíti az iskolán kívül művelődni szándékozókat. a természettudományi és műszaki tagozat hallgatói matematikai, számítástechnikai, fizikai, kémiai, csillagászati, meteorológiai, biológiai, orvostudományi, földrajzi, agrártudományi és technikai ismereteiket bővíthetik, ujíthatják fel. az irodalmi, nyelv- és művelődési kurzusokon századunk költészetével, a drámai irodalom nagy alkotásaival, a kortársi magyar irodalom kiemelkedő műveivel, alkotóival, műelemzéssel, nyelvtörténettel, a szép és helyes beszéd fejlesztésével foglalkoznak a hallgatók.
/folyt köv./

17.20/p

-32-

18^{3/4}

bb.45./megkezdődött.....folyt/p

képzőművészeti alapismereteket szerezhetnek azok az érdeklődők, akik a művészeti tagozatra jelentkeznek: a „tanév„ során meg tárgyalják a xx. század művészettörténeti és esztétikai kérdéseit, s megismerkednek a különböző művészeti ágak alkotóival, alkotásaival.

speciális kollégiumokra is várnak jelentkezőket a titnél: többek között tudománytörténeti, környezetvédelmi, oktatás-technikai, valamint titkárnőképző foglalkozásokat szerveznek. az egyetemre és főiskolára készülőket pedig magyar nyelv- és irodalomból, történelemből, politikai gazdaságtanból, matematikából, fizikából, kémiából, biológiából segítik a szakemberek.

a szabadegyetem programjaiból a vállalatok, művelődési házak, klubok is választhatnak: részükre kihelyezett szabadegyetemi sorozatokat szerveznek.

a józsef attila szabadegyetem előadásaira, foglalkozásaira szeptember 21-ig fogadnak el jelentkezést./mti/

bb.47. újabb művekkel gyarapodott a leendő szombathelyi képtár - november elején alapkövetés

sze/st zsu e

1979.szeptember 3.

újabb művekkel gyarapodott a társadalmi összefogással születő szombathelyi képtár anyaga - közölték hétfőn a képtárépítő egyesület intéző bizottságának ülésén. többek között megvásárolták a város szülőtte, derkovits gyula egyik főművét, a téli hajnal című alkotást. dési huber istván, sugár andor és bán béla több műve is a szombathelyiek birtokába került. bejelentették, hogy november elején lerakják a képtár alakövet és közgyűlést tart a képtárépítő egyesület. a közművelődési intézményt az isis szentély szomszédságában oszlopokra építik, mivel alatta római kori emlékeket mutatnak be.

bb.48. együttműködés a magyar és a nyugatnémet szövetkezetek között

i ol/gg pp zsu e

1979.szeptember 3.

elutazott hazánkba az a nyugatnémet szövetkezeti küldöttség, amely oswald paulignak, az nszk fogyasztási szövetkezeti szövetsége elnökének vezetésével a szövetség elnökének meghívására töltött néhány napot hazánkban. a partnerek tárgyalásokat folytattak a három hazai szövetkezeti mozgalom - a té- eszek, az áfészek és az ipari szövetkezetek - valamint a külkereskedelmi minisztérium vezetőivel a gazdasági együttműködés további bővítésének lehetőségeiről, így például élelmiszeripari termékek, zöldség-, gyümölcs-, bor, virág és egyes iparcikkek exportjának növeléséről.

/folyt.köv./

17.40/zsu

-33-

bb.48/együtmüködés a magyar ... folyt./zsu

a tárgyalófelek áttekintették a két ország szövetke-
zeti mozgalmának időszerű kérdéseit. a gazdasági együttműködés
mellett hangsúlyozták a társadalmi kapcsolatok bővítésének
lehetőségeit. megállapodtak technológiai tapasztalatok kölcsö-
nös átadásában és szövetkezeti szakemberek cseréjében. megvi-
tatták a nemzetközi szövetkezeti mozgalom jelenlegi helyze-
tét is.

oswald pauligot fogadta marjai józsef, a minisz-
tertanács elnökhelyettese és berecz jános, az mszmp kb kül-
ügyi osztályának vezetője is./mti/

--

bb.49. gáspár sándor hazaérkezett romániából

pp/gg/pp zsu e

1979.szeptember 3.

gáspár sándornak, a szot főtitkárának vezetésével a
romániában járt magyar szakszervezeti küldöttség hétfőn haza-
érkezett budapestre. a küldöttség megbeszélést folytatott a
román szakszervezetek általános szövetsége elnöke, emil bobu
által vezetett küldöttséggel a kétoldalú kapcsolatokról, a nem-
zetközi szakszervezeti mozgalom aktuális kérdéseiről. meglá-
togatta a bukaresti nehézipar gyárát, s találkozott a gyár szak-
szervezeti aktivistáival. gáspár sándort fogadta nicolae
ceausescu, az rkp főtitkára, a román szocialista köztársaság
elnöke.

a keleti pályaudvaron földvári aladár, a szot elnöke
és a szot titkárság tagjai fogadták a hazaérkező delegációt.
jelen volt octavian gavrasi, a román szocialista köztársaság
budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője./mti/

--

bb.50. szekér gyula hazaérkezett libiából

t da/mi pr zsu e

1979.szeptember 3.

szekér gyulának, a minisztertanács elnökhelyettesének
vezetésével hétfőn hazaérkezett libiából a magyar kormánykül-
döttség, amely részt vett a libiai forradalom tizedik évforduló-
ja alkalmából rendezett ünnepségeken. a küldöttség tagja volt
garai róbert külügyminiszter-helyettes is.

a delegáció fogadásán a ferihegyi repülőtéren ott
volt abdelgader o.refadi, a libiai arab szocialista népi állam
budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is./mti/

--

18.00/zsu

-34-

18.00/zsu

bb.51. üdvözlő távirat havannába

pá/pr zsu e

1979.szeptember 3.

losonczi pá, az elnök tanács elnöke és lázár györgy,
a minisztertanács elnöke üdvözlő táviratot intézett az el nem
kötelezett országok havannában üléséről vi. csucsértekezletéhez.
a távirat hangsúlyozza: a magyar népköztársaság nagy jelentő-
séget tulajdonít az el nem kötelezett országok mozgalmanak és
szolidáris az imperializmus, a gyarmatosítás, az újgyarmato-
sítás és a fajüldözés ellen vívott harcával. a magyar népköz-
társaság támogatásáról biztosította a mozgalom kezdeményezése-
it, amelyek elősegítik a világ békéjének megőrzését, az enyhülési
folyamat előrehaladását és a leszerelés ügyét. a magyar vezetők
kifejezték reményüket, hogy a mozgalom országai antiimperia-
lista összefogásának erősítésével megalapozzák a nemzeti függet-
lenség megszilárdításáért, a gazdasági önállóságért, a békéért,
és a társadalmi haladásért folytatott további küzdelem sikerét.
/mti/

--

bb.52. évadnyitó társulati ülés győrött

mzs/st zsu e

1979.szeptember 3.

győrbe szerződött az új évadra töröcsik mari kossuth-
dijas kiváló művész és művészeti tanácsadóként elvállalta a
színház művészeti vezetését - jelentették be hétfőn a kisfaludy
színház évadnyitó társulati ülésén. további tíz új színésszel
gyarapodott a társulat. a színház tagja lett többek között pa-
láncz ferenc jászai-dijas, ifju ujlaki lászló jászai-dijas mű-
vész, a kassai thália színpadtól pedig győrbe szerződött tóth
erzsébet. új tagokkal bővült a tánckar, a kórus és a zenekar
is. vendégrendezőként egy-egy darabot visz színre győrben iglói
istván, maár gyula és a főiskolás balázs ádám.
a dramaturgiai feladatokat jász istván látja el.

a társulati ülésen bejelentették, hogy megkezdí munká-
ját az ország második vidéki balettegyüttese, a győri balett,
amelynek tagjai a balettintézet idén végzett növendékei. az
együttes vezetését markó iván szólótáncos, balettművész látja
el.

az új évadban tizenegy bemutató lesz. a nagyszínházban
elsőként suppé: boccaccio című nagyoperettjét tűzik műsorra, a
kamarszínház pedig egy gyermekdarabbal nyitja meg kaput.

a társulati ülésen részt vett és felszólalt tóth de-
zsó kulturális miniszterhelyettes is./mti/

--

18.05/zsu

-35-

1900/zsu

bb.53. a magyar szakszervezeti küldöttség hazaérkezett
Libiából

pá/pp zsu e

1979.szeptember 3.

virizlay gyulának, a szot titkárának vezetésével
tripoliban, a szeptember 1-i libiai forradalom tízéves év-
fordulójának ünnepein részt vett szakszervezeti küldöttség
hétfőn hazaérkezett budapestre./mti/

-.-

bb.54. megkezdődött az alkotómunka a sóstói művésztelepen

kal/st zsu e

1979.szeptember 3.

hétfőtől fogadja a magyar és a külföldi éremművé-
szeket a nyiregyháza-sóstói nemzetközi művésztelep. az idén
harmadik alkalommal megnyitott alkotótelepen 5 magyar mű-
vész mellett 5 szocialista ország egy-egy művész tölthet más-
fél hónapot alkotó munkával a magyar képzőművészek
szövetsége meghívására a nyiregyházi városi tanács vendégeként.

harmadik éremművésztelep október közepén kol-
lektiv tárlattal zárul./mti/

-.-

bb.55. magyar-vietnami barátsági gyűlés tiszafüreden

end/ká zsu e

1979.szeptember 3.

az őszi antiimperialista szolidaritási akció szolnok
megyei megnyitó eseményeként hétfőn magyar-vietnami baráti ta-
lálkozót és gyűlést rendezett tiszafüreden a hazafias népfront
megyei és nagyközségi bizottsága. a járási művelődési központ-
ban sólyom józsef, a hazafias népfront nagyközségi bizottsá-
gának elnöke ismertette az akció programját.

a gyűlésen részt vett és beszédet mondott ngo the
vuong, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykö-
vetségének titkára, aki köszönetét fejezte ki hazánk népének
testvéri szolidaritásáért, a vietnam népének nyújtott sokol-
dalu támogatásért./mti/

-.-

18.10/zsu

36-

1915
07

felhasználható: 19 órától!

bb.56. kemerovói tanácsi küldöttség nógrádban

csiz/ká zsu e

1979.szeptember 3.

tanácsi küldöttség érkezett hétfőn salgótarjánba,
nógrád szovjetunióbeli testvérmegyéből, kemerovóból.
a delegáció, amely filip vasziljevics popovnak, a szovjetunió
legfelsőbb tanácsa tagjának, a kemerovói területi tanács el-
nökének vezetésével egy hetet tölt nógrádban, kulturális és
egészségügyi intézményeket, ipari és mezőgazdasági üzemeket
keres fel, a többi között tanulmányozza a megyei tanács terü-
leti irányító tevékenységét és az új városi lakótelepek építé-
sének finanszírozását./mti/

-.-

bb.57. magyar szakszervezeti küldöttség utazott olaszországba

pp/gg/pp zsu e

1979.szeptember 3.

az olasz cgil-cisl-uil szövetség meghívására
hétfőn vezető szakszervezeti tisztségviselők 16 fős csoportja
utazott olaszországba. látogatásuk során az olasz szakszer-
vezetek beleszólási jogait, gazdaságpolitikai tevékenységét,
valamint a szakszervezeti egység erősítéséért, a dolgozók élet-
és munkakörülményei javításáért kifejtett harcát tanulmányoz-
zák./mti/

ellenőrzési

bb.58. új tagok az európai minőség szervezetben

t pp/pá/pp/p e

1979. szeptember 3.

ellenőrzési

az európai minőség szervezet / eoqc/ a hiltonban kedden
kezdődő 23. konferenciája előtt a szervezet vezető testületei
üléseken tárgyalták meg a minőségfejlesztési politika időszerű
kérdéseit.

/folyt köv./
18.25/p

-37-

1920
07

bb.58./uj tagok azfolyt/p

vasárnap az eoqc tanácsának egész napos ülésén véglegesítették ausztria és görögország tagságát.a.v. glicsev professzor,az eoqc elnöke beszámolójában szorgalmazta a minőségügyben érintett nemzetközi és világszervezetekkel való kapcsolat szorosabbá tételét.hangsúlyozta,hogy különösen az ENSZ-el való szervezettebb együttműködés segíthetné a szervezet, s ezen keresztül a tagországok minőségfejlesztési munkáját. ennek érdekében tárgyalások folytak az ENSZ illetékes szerveivel és lehetőség nyílik arra, hogy az eoqc rövidesen mint az ENSZ konzultatív szervezete végezze jövőbeni munkáját.

hatásosan segíthetné az eoqc a termékek minőségének javítását azzal is,ha a szervezetben kidolgozott jó módszerek, a minőségellenőrzés gyakorlati megoldásai világszabványokként kerülnének kiadásra a nemzetközi szabványügyi szervezeteken keresztül.

ügyi az eoqc vezetősége igen fontosnak tartja a minőség, oktatás rendszeresebbé tételét a tagországokban, mert a nemzetközi termékforgalom rendkívüli mértékű növekedése megköveteli,hogy a minőség mérése, megítélése és az ehhez tartozó fogalmak azonos értelműek legyenek minden országban.

az elnöki beszámoló arra is felhívta a figyelmet,hogy a termék jó minősége végülis a munkaadók mellett dől el, ezért a dolgozók bevonása, rendszeres tájékoztatása és véleményük kikérése a minőség alakulásáról nélkülözhetetlen a jó munkához.

hétfőn olajos józsef,a magyar szabványügyi hivatal elnöke ,,kiváló szabványosító emlékérem,, kitüntetést adott át a.v. glicsev professzornak,az eoqc elnökének, valamint o. sturennek,a nemzetközi szabványügyi szervezet / iso/ főtitkárának, aki szintén részt vesz az eoqc konferencián.

hétfőn egész nap különböző szakbizottságok - a többi között az építőipari,az energiaipari,élelmiszeripari,szabványügyi,légügyi - folytattak tanácskozást a termékek megbízhatóságáról,a gazdaságosan megvalósítható minőség eléréséről,az ezekről kialakult tapasztalatok kölcsönös kicseréléséről,s a minőségügyi tájékoztatás fokozásáról./mti/

18.28/p

1930
7

-. -

-38-

bb.59. időjárásjelentés

z/zsu e

1979.szeptember 3.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este:

délnyugat felől felhősödés

várható időjárás kedd estig: délnyugat felől időnként már erősen megnő a gomolyfelhőzet, főként a dunántúlon zápor, zivatar is várható. a déli szél a dunántúlon időnként már megerősödik. a hőmérséklet holnap kora délután délkeleten 30, északnyugaton 25 fok körül lesz./mti/

-. -

bb.60. a ,,mese habbal,, díszbemutatója

1-jok/mi/p pr e

1979.szeptember 3.

hétfőn a vörös csillag filmszínházban díszelőadáson mutatták be bácskai lauró istván ,,mese habbal,, című új,szines játékfilmjét. a reményik zsigmond regényéből készült alkotás a harmincas évek jellegzetes kispolgára, cassius kornél életét követi nyomon.a főhős minden lépésével igazolni igyekszik azt a világot, amely őt előbb csak kibillenti megszokott életritmusából,majd szép lassan maga alá temeti.

cassius kornélt bodrogi gyula alakítja.filmbeli partnerei : pogány judit, dunai tamás, garas dezső, rákosi mária és bencze ferenc. a film operatőre zsombolyai jános./mti/

-. -

bb.61. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig:

zsu e

1979.szeptember 3.

22. halálos áramütés
 23. szerk. figy.
 24. tanácskozások
 25. egykori lengyel menekültek
 26. kapunyitás
 27. venezuelai kp
 28. nemzetközi kongresszus
 29. szombathely központja
 30. helmut schmidt
 31. helmut schmidt életrajza
 32. kádár jános interjúja
 33. egyetemi tanévnyitó
 34. új tv-adó
 35. képek a szovjetunióból
- /folyt köv./
21.15/p

-39.-

2135
7

bb.61./a belföldi.....folyt/p

- 36. szolidaritási gyűlés
- 37. veress péter hazaérkezett
- 38. falufejlesztési konferencia
- 39. bábolnai baromfiüzemek
- 40. új tanév
- 41. erdélyi jános díjak
- 42. katolikus szimpozium
- 43. moszkvai könyvvásár
- 44. ifjúsági találkozó
- 45. tit szabadegyetem
- 46. guineai küldöttség
- 47. szombathelyi képtár
- 48. szövetkezeti együttműködés
- 49. gáspár sándor hazaérkezett
- 50. szekér gyula hazaérkezett
- 51. üdvözlő távirat
- 52. társulati ülés
- 53. szakszervezeti küldöttség
- 54. sóstói művésztelep
- 55. barátsági gyűlés tiszafüreden
- 56. kemeroovói küldöttség
- 57. magyar szakszervezeti küldöttség
- 58. minőségügyi szervezet
- 59. időjárásjelentés
- 60. mese habbal
- 61. hírjegyzék

/mti/
21.20/p

-.-
-40-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: dosztányi imra
henczi erzsébet

2140
07

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1979. szeptember 4. k e d d

bb.1. tudományos tanácsok iparvállalatoknál
pungor ernő akadémikus nyilatkozata

i ob/bc zsu e

1979.szeptember 4.

a tudomány és a termelés közötti kapcsolatokat ma különösen azért szükséges méginkább elmélyíteni és szorosabbá tenni, mert a világpiacon is versenyképes termékek gazdaságos előállításának ideje világszerte jelentősen csökkent az utóbbi időben - mondotta pungor ernő akadémikus, a budapesti műszaki egyetem általános és analitikai kémiai tanszékének vezetője az mti tudományos munkatársának. mai érdekeltségi rendszerünkben eredően viszont a szabadalmi és a licenc-díjakat figyelembe véve, a szabadalomban érdekelteknek egyenesen érdekük fűződik ahhoz, hogy egy termék minél tovább legyen forgalomban. ezt a fékező hatást mielőbb feltétlenül meg kell szüntetni, annál is inkább, mert miatta számottevő lemaradásban vagyunk a külfölddel szemben, ahol általában 5-6, nálunk pedig 20 év a műszergyártásban egy-egy termék fennmaradásának az ideje.

/folyt.köv./

07

-1-

60.008/X